

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I KARLSTAD**

DOM
2018-10-16
Meddelad i Karlstad

Mål nr
736-18

SÖKANDE

Kontorslösningar i Karlstad AB, 556491-8612
Kanikenäsbanken 6
652 26 Karlstad

MOTPART

Grums kommun
664 80 Grums

Ombud:

Jurist Mikaela Johansson
Advokat Sara-Li Olovsson
Advokatfirman Delphi
Box 1432
111 84 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Kontorslösningar i Karlstad AB:s ansökan om överprövning.

Dok.Id 213577

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 568 651 12 Karlstad	Rådhuset, Stora torget	054-14 85 00	054-14 85 30	måndag–fredag 08:00–16:00
		E-post: forvaltningsrattenikarlstad@dom.se www.forvaltningsrattenikarlstad.domstol.se		

BAKGRUND

Grums kommun har genomfört en förnyad konkurrensutsättning av ramavtal baserat på upphandlingen ”Skrivare och kopiatorer”, dnr. 58.2016/Grums ramavtal dnr. 2017-0188). Anbud ingavs av Kontorslösningar i Karlstad AB (Kontorslösningar) och Ricoh Sverige AB (Ricoh). Grums kommun beslutade att anta anbudet från Ricoh.

PARTERNAS TALAN

Kontorslösningar ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar rättelse på så sätt att utvärderingen görs om och Kontorslösningar tilldelas kontrakt. Kontorslösningar anför följande. Kommunen har diskvalificerat Kontorslösningars anbud baserat på fyra grunder.

- Offererad follow-me-print uppfyller inte kravet att follow-me-print ska vara märkesoberonde.
- Det är inte möjligt att installera follow-me-print på samtliga MFP inkl. existerande follow-me-anslutna MFP vilket är ett krav i upphandlingen.
- Krav att follow-me-print ska levereras som en serverbaserad mjukvarulösning som kan integreras med enheterna och nyttja maskinerna display uppfylls inte.
- Att MFP-maskiner ska ha stöd för 3:e parts programvara som i ex. Equitrac, Safecom eller motsvarande follow-me-lösning vilket inte uppfylls.

Kontorslösningar har offererat en mjukvara som heter Uniflow. Denna är kompatibel med de vanligaste förekommande MFP-fabrikaten på marknaden. Offererad follow-me-print är möjlig att integrera med existerande så väl som med nya follow-me-anslutna MFP. Uniflow är kompatibel med olika MFP-fabrikat, däribland kommunens befintliga. Offererad follow-me-print är en serverbaserad mjukvarulösning som kan integreras med efterfrågade enheters display. Uniflow finns som en onlineversion samt som en serverbaserad version. Kontorslösningar har offererat en serverbaserad version. Av offererade modeller är samtliga displayer fullt integrerbara med

follow-me-printmjukvaran. Offererade MFP-maskiner har stöd för de på marknaden vanligaste förekommande follow-me-lösningar, som Uniflow, Equitrac, Safecorn m.fl.

Grums kommun motsätter sig bifall till ansökan och anför följande. Kontorslösningars anbud är bristfälligt med avseende på de obligatoriska kraven i upphandlingen. Högsta förvaltningsdomstolen har i rättsfallet HFD 2016 ref. 37 I och II mycket tydligt stipulerat att obligatoriska krav måste upprätthållas helt i enlighet med dess ordalydelse.

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges följande ska-krav i punkten 18.19:

”follow-me-print ska vara märkesoberoende”.

Uniflow är inte märkesoberoende utan en lösning som enbart tillhandahålls av Canon och Canons återförsäljare på den svenska marknaden och är framtagen och anpassad för Canons maskiner. Av bilaga 4 till Kontorslösningars ansökan framgår att s.k. inbäddade applikationer endast finns för vissa specifika varumärken:

Supported Vendors

Embedded applets are currently available for the following device brands(availability restricted for some regions).

- Canon
- Konica Minolta
- OKI
- Samsung
- Xerox

Kontorslösningars offererade lösningar är alltså inte märkesoberoende. Vidare har kommunen under anbudstiden uttryckligen uppgivit att den i nuläget har kopiatorer av märket Ricoh. Inbäddade applikationer i Kontorslösningars offererade lösning saknas alltså för bland annat den maskinpark kommunen har i nuläget. Enligt bilaga 4 till ansökan krävs då extrautrustning som är kopplad via antingen en funktion som kallas "micromind" eller i form av en särskild modelloberoende touch-screen-terminal ("Uniflow Re-

lease Station". I "Frågor och svar 2018-01-18" har dock kommunen uppgett att follow-me-lösningen ska fungera på befintliga och nya skrivare utan ytterligare tekniska lösningar. Den offererade lösningen uppfyller således inte kravet på märkesoberoende. Vidare förutsätter lösningen att extrautrustning installeras för att alls fungera med kommunens maskinpark, vilket också strider mot förutsättningarna i upphandlingen.

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges följande ska-krav i punkten 18.8:

Det ska vara möjligt att installera follow-me-print på samtliga MFP inkl. existerande Follow-me-an slutna MFP- (omfattar ej skrivare och produktions skrivare).

Den offererade lösningen måste kompletteras med extra touch-screen-terminaler för att det ska bli möjligt att installera follow-me-print på kommunens samtliga MFP-maskiner, inklusive existerande follow-me-an slutna MFP. Enligt kommunens förtydliganden i frågor och svar, vilket är en del av förfrågningsunderlaget, ska offererad follow-me-lösning fungera på befintliga och nya skrivare utan ytterligare tekniska lösningar. Kravet i p. 18.8 är således inte uppfyllt. Även om Kontorslösningar, i strid med förfrågningsunderlaget och LOU, skulle tillåtas att komplettera sin offererade lösning med extra touch-screen-terminaler, skulle detta ändå inte innebära att full funktionalitet erhöles, eftersom kombinationen Uniflow Release Station och kommunens befintliga MFP (av tillverkaren Ricoh) inte möjliggör en fullständig funktionalitet. Full funktionalitet kan inte erhållas med Uniflow Release Station annat än på vissa specifika maskintyper samt på Canons maskiner. Kontorslösningars offererade lösning är inte kompatibel med den kopiatorutrustning som kommunen har och full funktionalitet kan därmed inte heller uppnås med Uniflow. Det kan även påpekas att det på marknaden existerar flera lösningar som erbjuder funktionalitet oberoende av MFP:s märke, exempelvis Safecom och Equitrac. Någon av dessa mjukvaror eller motsvarande hade därmed kunnat användas på nu existerande maskiner.

I förfrågningsunderlaget anges följande ska-krav i punkten. 18.3:

Follow-me-print ska levereras som en serverbaserad mjukvarulösning som kan integreras med enheterna och nyttja maskinernas display (gäller endast MFP, ej skrivare och produktionsskrivare).

Det är möjligt att samtliga av de modeller som Kontorslösningar har offererat har displayer som kan integreras med den offererade mjukvaran Uniflow. Denna mjukvara kan dock inte integreras med befintliga enheter hos kommunen och nyttja dessas displayer, eftersom Kontorslösningars offererade lösning inte är kompatibel med dessa befintliga enheter. Kravet i p. 18.3 är således inte uppfyllt. Kommunen har på flera ställen gjort klart för anbudsgivarna att kommunen har en befintlig maskinpark av printers och att den offererade lösningen ska vara kompatibel med denna utan ytterligare tekniska lösningar.

I förfrågningsunderlagets kravspecifikation anges följande ska-krav i punkten 3.24:

Samtliga MFP ska ha stöd för 3:e parts programvara som t.ex. Equitrac, Safecom eller motsvarande follow-me-lösning.

Kontorslösningar gör gällande att offererade MFP-maskiner har stöd för de på marknaden vanligast förekommande follow-me-lösningarna, som Uniflow, Equitrac, Safecom m.fl. Kommunen ifrågasätter dock att den offererade lösningen skulle ha stöd för tredjeparts-programvara motsvarande Safecom eller Equitrac. Det Kontorslösningar har offererat är i själva verket en Canonspecifik lösning. Detta understöds av det faktum att Kontorslösningar självt offererat Uniflow för de MFP som ingår i upphandlingen och som Kontorslösningar har offererat i sitt anbud. Uniflow motsvarar emellertid inte Safecom eller Equitrac eftersom de båda sistnämnda mjukvarorna, till skillnad från Uniflow, är märkesoberoende tredjepartsprogramvaror. Kontorslösningar har därmed inte visat att de offererade MFP-maskinerna har stöd för tredjepartsprogramvara som de facto motsvarar Equitrac eller Safecom utan i stället att de har stöd för Kontorslösningars egen mjukvara.

Kontorslösningar tillägger följande. Offererad produkt är en märkesoberoende plattform som inom samma tekniska lösning är kompatibel gällande follow-me-print (hämta ut sin utskrift på valfri nätverksansluten enhet inom kommunens nät) med alla på marknaden förekommande fabrikat. Mjukvaran Uniflow är märkesoberoende och kan alltså leverera efterfrågad funktion follow-me-print till alla på marknaden förekommande fabrikat. Det har heller inte på någon punkt i förfrågningsunderlaget angivits hur många eller av vilka man ska kunna köpa offererad mjukvarulösning av eller att den serverbaserade mjukvaran ska användas på befintliga maskiners display. Upphandlingen avser nya maskiner med follow-me-print där man ska kunna nyttja maskinernas display. Offererad mjukvarulösning är fullt kompatibel med offererade maskiners displayer. Inom samma tekniska lösning går det även att integrera follow-me-print på befintliga Ricoh-maskiner. Det har inte i förfrågningsunderlaget angivits hur man ska integrera maskinerna utan endast att detta ska ske inom samma tekniska lösning. Kommunen gör även gällande att full funktionalitet inte kan erhållas med Uniflow Release Station, annat än på specifika varumärken. Uniflow Release Station fungerar och uppfyller alla ställda ska-krav avseende befintliga maskiner gällande follow-me-print i upphandlingen. Uniflow Release station fungerar för follow-me-print (inloggning för att få tillgång till sina personliga utskrifter på nätverksansluten MFP) på alla marknaden förekommande fabrikat och ingår i samma tekniska lösning, Uniflow. Alltså kan full funktionalitet kring follow-me-print enligt ska-kraven i upphandlingen uppnås med nya såväl befintliga maskiner som kommunen har. Kommunen menar vidare att offererad produkt inte uppfyller det obligatoriska kravet att MFP-maskin ska ha stöd för tredjepartsprogramvara, som t.ex. Equitrac, Safecom eller motsvarande follow-me-lösning. Kontorslösningar vidhåller att offererad lösning är kompatibel med offererade maskiner samt att mjukvaran Uniflow är en motsvarande märkesoberoende follow-me-lösning såsom kommunens exempel Equitrac eller Safecom. Vidare har kommunen inte valt att nyttja punk-

ten18.33 där Kontorslösningar på kommunens begäran ska kunna bevisa funktionerna ovan. Kommunen har istället dragit egna slutsatser.

Grums kommun tillägger följande. Av bilaga 4 till Kontorslösningars ansökan framgår att s.k. inbäddade applikationer endast finns för vissa specifika varumärken, medan de saknas för bland annat den maskinpark kommunen har i nuläget. Enligt bilagan krävs för detta ändamål extrautrustning som är kopplad via antingen en funktion som kallas "micromind" eller i form av en särskild modelloberoende touch-screen-terminal ("Uniflow Release Station"). I "Fråga och svar 2018-01-18" har kommunen uppgett att follow-me-lösningen ska fungera på befintliga och nya skrivare utan ytterligare tekniska lösningar. Frågor och svar utgör en del av förfrågningsunderlaget och potentiella anbudsgivare är skyldiga att hålla sig uppdaterade på de förtydliganden som görs. Kontorslösningar har liksom övriga leverantörer haft tillgång till denna information inför utformandet av sitt anbud, vilken även måste anses ha tjänat som utfyllande förklaring av vad kommunen avsett med "märkesoberoende". Kontorslösningars offererade lösningar är alltså inte märkesoberoende. Vidare förutsätter lösningen att extrautrustning installeras för att alls fungera med kommunens maskinpark, vilket också strider mot förutsättningarna i upphandlingen. En tilläggsdisplay kan knappast anses som "samma tekniska lösning" utan måste ses som en tillkommande komponent, dvs. en ytterligare teknisk lösning. Den offererade lösningen måste även kompletteras med extra touch-screen-terminaler för att det ska bli möjligt att installera follow-me-print på kommunens samtliga skrivare. Full funktionalitet kan med Uniflow Release Station inte erhållas annat än på vissa specifika maskintyper samt på Canons maskiner. Kontorslösningars offererade lösning är inte kompatibel med den kopiatorutrustning som kommunen har i nuläget, och full funktionalitet kan därmed inte heller uppnås med Uniflow. Offererad produkt uppfyller inte heller kravet att follow-me-print ska levereras som en serverbaserad mjukvarulösning som kan integreras med enheterna och nyttja maskinernas display. Här fokuserar Kon-

torslösningar åter igen endast på integrationen med de nya maskiner som har offererats. Uniflow kan dock inte integreras med befintliga enheter hos kommunen och nyttja dessas displayer. Kommunen har på flera ställen gjort klart för anbudsgivarna att kommunen har en befintlig maskinpark av printers och att den offererade lösningen ska vara kompatibel med denna utan ytterligare tekniska lösningar. Uniflow motsvarar inte heller Safecom eller Equitrac eftersom de båda sistnämnda mjukvarorna är märkesoberoende tredjepartsprogramvaror, till skillnad från Uniflow som är en Canon-specifik lösning. Det enda Kontorslösningar har visat är att de offererade maskinerna har stöd för Kontorslösningars egen mjukvara. Angående möjligheten att begära "Proof of Concept" är punkten 18.33 formulerad som en möjlighet, men ingen skyldighet, för kommunen att begära bevisning. Att den offererade lösningen är en godkänd mjukvara i det ramavtal som den förnyade konkurrensutsättningen sker ifrån är inte relevant för bedömningen av de krav som nu är aktuella. Av ramavtalet framgår av punkten 1.5 att villkoren i ramavtalet om nödvändigt får preciseras och kompletteras vid ett avrop. Det är då fråga om att komplettera eller förfina villkoren i ramavtalet för att fånga upp särskilda omständigheter för att kunna fullgöra ett enskilt kontrakt, jfr 5 kap. 7 § LOU. Att en mjukvara är godkänd inom ramavtalet innebär inte att just denna mjukvara i samtliga situationer per automatik kan offereras, utan varje offert måste förstås anpassas efter förutsättningarna i det enskilda avropet.

Kontorslösningar tillägger följande. Kommunen har inte definierat uttrycket "follow-me-print" då detta är en terminologi som är välkänd i branschen. Follow-me-print innebär att istället för att utskriften kommer ut direkt på vald skrivare eller MFP (multifunktionsmaskin) pausas på printservern i väntan på att personen som skrev ut identifierar sig på valfri "follow-me-print" ansluten skrivare/MFP i nätverket. Kommunen har efterfrågat en teknisk lösning ("follow-me-print") där utskrifterna inte kommer ut direkt. Denna funktion ska fungera på nya samt existerande skrivare/MFP. I för-

frågningsunderlaget finns inte någonstans definierat att existerande maskinpark ska vara nåbar via maskinens display utan kravet är endast att "follow-me-print" ska vara integrerad i displayen på nya maskiner. Kravet på existerande maskiner är att "follow-me-print" ska fungera. Kontorslösningar har offererat en teknisk helhetslösning som uppfyller de tekniska och funktionella krav som kommunen ställer. Oavsett "follow-me-print" plattform behöver justeringar göras för full funktion. Om detta innebär mjukvarujusteringar eller hårdvarujusteringar faller detta ändå inom ramen av samma tekniska lösning som Kontorslösningar offererat. Om kommunen har någon annan uppfattning så strider detta mot LOU då det endast är befintlig leverantör som kan svara med befintlig installerad lösning. Definitionen att det inte ska behövas några justeringar för att uppnå efterfrågad "follow me-print" funktion nämns inte i upphandlingen och om det är ett ska-krav finns det ingen "follow-me-print" mjukvara på marknaden som uppfyller det utan komplettering och ej då heller är leverantörsberoende. Kommunen har i "Frågor och svar" skrivit "utan ytterligare tekniska lösningar" men inte någonstans förtydligt vad den menar med detta". Kommunens svar är sedermera otydligt då Kontorslösningars tolkning är att man inte ska involvera andra typer av mjukvaror för att lösa efterfrågad funktion men självklart kunna nyttja alla beståndsdelar/moduler i den offererade lösningen. Kontorslösningars offererade system (Uniflow) består (som alla "follow-me-print" system på marknaden) av olika beståndsdelar/moduler för att möta rådande krav på marknaden och från slutkunden. Dessa delar är bl.a. serverlicens, maskinlicenser, kortläsare, releasestation, licenser för mobila utskrifter, gästutskrifter och avancerade skanningsflöden m.m. beroende på efterfrågade funktioner från slutkunden. Alla ingår i samma tekniska lösning som Kontorslösningar har offererat (Uniflow). Release Station är en del av den offererade tekniska lösningen precis som kortläsare, licenser m.m. Kontorslösningar ställer sig frågande till att man ej skulle kunna få full funktionalitet med kommunens existerande MFP:er kopplat med Release Station då kommunen upphandlat follow me-print, vilket således fungerar med Release Stations inom samma

tekniska lösning. Kommunen har inte någonstans förtydligat vad den menar med "utan ytterligare tekniska lösningar". Kontorslösningar anser det långsökt att man som anbudsgivare ska kunna gissa sig till att 18.3 i kombination med kommunens förtydliganden i "Frågor och svar" ska innebära att kommunen menar att man ska kunna nyttja existerande maskiners display.

Grums kommun tillägger följande. "Frågor och svar" utgör en del av förfrågningsunderlaget och preciserar de krav som har ställt i det ursprungliga förfrågningsunderlaget. I "Frågor och svar" har preciserats att follow-me-lösningen ska fungera på befintliga (och nya) skrivare utan ytterligare tekniska lösningar. Kontorslösningars lösning uppfyller inte de angivna kraven. Kommunen har även framlagt material som styrker att det rör sig om en Canonspecifik lösning, för vilken full funktionalitet inte kan erhållas annat än på vissa specifika maskintyper samt på Canons egna maskiner. Kontorslösningar har inte visat att den föreslagna lösningen har stöd för en tredjepartsprogramvara motsvarande Equitrac eller Safecom. Uniflow är till skillnad från dessa nämligen inte märkesoberoende. Kontorslösningar anger i sina yttranden indirekt att de inte uppfyller kravet på märkesoberoende. Exempelvis anges i ansökan att deras mjukvara är kompatibel "med flera olika MFP-fabrikat", och i yttrandet att "offererad hårdvara (MFP) är kompatibel med de flesta på marknaden vanligt förekommande "follow-me-print" lösningar". Vidare framgår detta av bilaga 4 till ansökan att vissa funktioner endast finns för vissa fabrikat. Kommunen vidhåller även att extrautrustning skulle försämra funktionaliteten hos befintlig maskinpark. Det förefaller ostridigt att Kontorslösningars lösning kräver ett tillägg i form av Uniflow Release Station. Av kravet i punkten 18.3 framgår tydligt att maskinernas display ska nyttjas. Det är således tydligt att inte heller andra typer av hårdvara än den som efterfrågats ska tillkomma, vilket inte uppfylls när en tillkommande Uniflow Release Station måste användas. Att tillägga en sådan är inte alls samma sak som att kortläsare tillkommer, eftersom kortläsare till skillnad från Uniflow Release Station efterfrågas i förfrågningsunderlaget.

Det finns inget krav i LOU på att en upphandlande myndighet i en upphandling ska utjämna alla förutsättningar mellan leverantörer i sin kravställning. Kammarrätten i Stockholm uttalade i mål nr 5995-14 att likabehandlingsprincipen inte förutsätter att en upphandlande myndighet vidtar åtgärder för att beakta eller neutralisera en fördel som en tidigare leverantör har. Kommunen har en befintlig maskinpark som domineras av fabrikatet Ricoh, varför detta kompletterande inköp måste vara kompatibelt med denna. Något annat vore orimligt och motsvarar inte heller kommunens behov. Kommunen har dock uppställt ett neutralt krav i form av märkesoberoende, vilket gett anbudsgivare chans att offerera även follow-me-lösningar av andra fabrikat. Det är oklart vad Kontorslösningar avser med "justeringar", varför kommunen inte till fullo kan bemöta det som anförs rörande att ingen "follow-me-print" mjukvara på marknaden skulle kunna uppfylla detta påstådda krav utan komplettering, och därmed inte kan anses leverantörsberoende. Både Equitrac och Safecom är dock märkesoberoende och kräver i motsats till Uniflow inga ytterligare tekniska lösningar för att fungera med befintlig maskinpark.

Kontorslösningar tillägger följande. De flesta follow-me-tillverkare kan inom samma lösning leverera en fungerande follow-me-printmjukvara med hjälp av externa tillägg. I en dom i Holland har rätten kommit fram till att Uniflow klassas som en märkesoberoende follow-me-printmjukvara och att man där precis som här inte fastställt vad som menas med märkesoberoende. Att det på marknaden skulle existera flera lösningar som erbjuder funktionalitet oberoende av MFP:ns varumärke är inte korrekt då även dessa behöver kompletteras för att klara alla märken. Kontorslösningar anser därför att Uniflow, Safecom och Equitrac uppfyller kommunens krav på märkesoberoende.

Grums kommun tillägger följande. Enbart den omständigheten att det till mjukvarulösningarna Equitrac och Safecom finns diverse hårdvarutillval

innebär inte att det är styrkt att dessa mjukvaror inte är märkesoberoende. Faktum är att inga tillägg har offererats till dessa lösningar. Kontorslösningar har heller inte visat på vilket sätt Equitrac och Safecom skulle kräva ytterligare tekniska lösningar för att fungera med befintlig maskinpark hos kommunen. Kravet på märkesoberoende follow-me-print har uppenbarligen uppfyllts av vinnande anbud. Innebörden av kravet har vidare varit tydligt. Den omständigheten att en utländsk domstol i ett helt annat mål, grundat på en helt annan upphandling med andra krav, bedömt att Uniflow uppfyllde kraven i den upphandlingen saknar relevans för detta mål.

SKÄL FÖR AVGÖRANDET

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § lagen om offentlig upphandling (2016:1145; LOU) eller någon annan bestämmelse i denna lag, och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Enligt nämnda bestämmelse i 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Förvaltningsrättens bedömning

Målet gäller en förnyad konkurrensutsättning av en ramavtalsupphandling av skrivare och kopiatorer. Kommunen har därvid skickat ut en avropsförfrågan till samtliga ramavtalsleverantörer. I upphandlingsföreskrifterna ställs som ska-krav bland annat att follow-me-print ska levereras som en serverba-

serad mjukvarulösning som kan integreras med enheterna och nyttja maskinernas display (p. 18.3), att det ska vara möjligt att installera ”follow-me-print” på samtliga MFP (Multi Functional Printer) inklusive existerande follow-me-an slutna MFP (p. 18.8) och att follow-me-print ska vara märkesoberoende P. 18.9). Det ställs även som krav att samtliga MFP ska ha stöd för tredje parts programvara som exempelvis Equiltrac, Safecom eller motsvarande follow-me-lösning. (p. 3.24). Det har i ”frågor och svar” förtydligats att kommunen har kopiatorer av märket Ricoh och att follow-me-lösningen ska fungera på befintliga (och nya) skrivare utan ytterligare tekniska lösningar samt att om annan follow-me-lösning än SafeCom offereras förbehåller sig kommunen rätten att begära in en beskrivning. Förvaltningsrätten anser att förfrågningsunderlaget i nu aktuella avseenden är tillräckligt tydligt för att en anbudsgivare ska veta vad som efterfrågas och därmed kunna lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Att kommunen efterfrågar utrustning som fungerar på befintliga maskiner är fullt rimligt och det är inte visat att kommunen i detta avseende brutit mot likabehandlingsprincipen. Någon skyldighet för kommunen att begära in en beskrivning har inte förelagat utan kommunen har angett detta som en möjlighet om kommunen anser detta behövt.

Kontorslösningar har offererat en mjukvara som benämns Uniflow, som tillhandahålls av Canon. Av denna mjukvaras produktinformation och utredningen i övrigt kan inte utläsas annat än att dess inbäddade applikationer endast finns för vissa angivna varumärken och att det krävs ytterligare tekniska lösningar för att mjukvaran ska fungera på kommunens befintliga utrustning. Den offererade mjukvaran kan därmed inte anses vara märkesoberoende och uppfyller således inte ställt ska-krav. Redan på denna grund ska Kontorslösningars ansökan avslås. Enligt vad kommunen anfört kräver den av Kontorslösningar offererade lösningen i övrigt även kompletteringar i form av extra tekniska lösningar för att fungera på befintlig utrustning. Förvaltningsrätten anser inte att Kontorslösningar genom vad som anförts visat

att kommunens uppfattning i dessa avseenden är felaktig. Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att Kontorslösningars anbud inte uppfyller de i upphandlingen aktuella ska-kraven. Det har varit befogat och inte oproportionerligt att förkasta anbudet. Då det inte heller i övrigt är visat att det finns grund för ingripande enligt LOU ska Kontorslösningars ansökan om överprövning avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Denna dom kan överklagas. Hur man överklagar, se bilaga (FR-05).

Hans-Erik Jonasson

f.d. lagman

Föredragande: Lars Överström

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.